

مقاله کوتاه علمی

گزارش جدید دو گونه کفشدوزک (Col.: Coccinellidae) برای فون قاب‌بالان ایران

سمیه ابراهیمی^{۱*}، مهدی مدرس اول^۱، جواد کریمی^۱، لیدا فکرت^۱ و الدریک ندود^۲

۱- گروه گیاه‌پزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ۲- گروه جانورشناسی، دانشکده علوم زیستی، دانشگاه بوهمیای جنوبی، جمهوری چک.

*مسئول مکاتبات، پست الکترونیکی: ebrahimi.k89@gmail.com

Two new records of ladybirds (Col.: Coccinellidae) for the Iranian beetle fauna

S. Ebrahimi^{1&*}, M. Modarres-Awal¹, J. Karimi¹, L. Fekrat¹ and O. Nedvěd²

1. Department of Plant Protection, Faculty of Agriculture, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran, 2. Department of Zoology, Faculty of Biological Sciences, University of South Bohemia, Czech Republic.

*Corresponding author, E-mail: ebrahimi.k89@gmail.com

Abstract

The ladybird fauna of the croplands in the vicinity of Mashhad in the northeastern province of Khorasan-Razavi was studied from 2011 through 2012. The species *Pharoscyrnus brunneosignatus* Mader and *Scymnus schmidti* Fürsch, were collected and identified which are newly recorded for the Iranian beetle fauna.

بالپوش‌ها با دو لکه نارنجی مایل به قهوه‌ای روشن و تقریباً متصل در قسمت وسط، حاشیه عقبی هر بالپوش دارای لکه‌ای نارنجی مایل به قهوه‌ای روشن و کوچک‌تر از لکه‌های جلوی. این گونه از چین و مغولستان گزارش شده است (Kovar, 2007).

- *Scymnus schmidti* FürschSyn.: *Scymnus mimulus* Capra & Fürsch

صفات تشخیصی - سر سیاه؛ قطعات دهانی و شاخک‌ها قهوه‌ای؛ پیش‌گرده سیاه با موهای ریز روشن؛ ران پاهای جلو سیاه، ساق و پنجه حنایی، ران و ساق پاهای میانی و عقبی سیاه با پنجه‌های حنایی؛ بالپوش‌ها سیاه با موهای ریز روشن با یک لکه حنایی تقریباً در یک‌سوم قاعده‌ای، موهای انتهایی بالپوش‌ها انبوه‌تر و ضخیم‌تر.

گونه مذکور در اروپا از کشورهای دانمارک، سوئد، فنلاند، مجمع‌الجزایر آزورس، انگلستان، فرانسه، لوکزامبورگ، ایتالیا، آلمان، لهستان، جمهوری چک، اتریش، مجارستان، اسلواکی، رومانی، اکراین، روسیه و آذربایجان، و در آسیا از ترکیه، افغانستان، چین و غرب سبیری گزارش شده است (Kovar, 2007).

کفشدوزک‌ها حشراتی از خانواده Coccinellidae و راسته قاب‌بالان (Coleoptera) هستند که به‌عنوان دشمنان طبیعی آفات در برنامه‌های کنترل زیستی حایز اهمیت می‌باشند. تاکنون در جهان حدود ۶۰۰۰ گونه از این خانواده تحت ۳۷۰ جنس شناسایی شده است (Giorgi. & Vandenberg (2009) که بیش از ۱۲۵ گونه آن در ایران پراکنده‌اند (Modarres Awal, 2012).

در بررسی‌هایی که جهت شناسایی فون کفشدوزک‌های شهرستان مشهد و حومه طی سال‌های ۹۱-۱۳۹۰ صورت گرفت، دو گونه کفشدوزک جمع‌آوری گردید که توسط نگارنده آخر به نام‌های *Pharoscyrnus brunneosignatus* Mader و *Scymnus schmidti* Fürsch شناسایی شدند. این دو گونه برای اولین بار از ایران گزارش می‌شوند.

- *Pharoscyrnus brunneosignatus* Mader

صفات تشخیصی - سر سیاه، پالپ‌ها، شاخک‌ها و پاهای قهوه‌ای تیره؛ حاشیه جلوی پیش‌گرده دارای فرورفتگی؛ سطح بدن پوشیده از موهای ریز زرد روشن، موهای حاشیه‌ای بدن انبوه‌تر؛ زمینه سیاه

منابع

- Giorgi, A. & Vandenberg, N.** (2009) Coccinellidae. Lady beetles, ladybird beetles, ladybugs. Available from: <http://tolweb.org/Coccinellidae/9170/2009.11.09> in The Tree of Life Web Project, <http://tolweb.org> (accessed 24 February 2013).
- Kovar, I.** (2007) Coccinellidae. pp. 568-631 in Lobl, I. & Smetana, A. (Eds) *Catalogue of Palaearctic Coleoptera*. Vol. 4, 935 pp. Apollo Books, Stenstrup.
- Modarres Awal, M.** (2012) *List of agricultural pests and their natural enemies in Iran*. 3rd ed. 759 pp. Ferdowsi University Press.